

Suomen Pörssisäätiö
sari.lounasmeri@porssisaatio.fi

Talousvaliokunta
tav@eduskunta.fi

15.11.2017

Asia: HE 151 /2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sijoituspalvelulain muuttamisesta ja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä sekä eräksi niihin liittyviksi laeiksi (MIFID II)

Pörssisäätiön lausunto liittyen MIFID II -sääntelyn kansalliseen toimeenpanoon

Pörssisäätiö kiittää saamastaan asiantuntijapyynnöstä. Pörssisäätiön tehtävä on edistää arvopaperisäästämistä ja arvopaperimarkkinoita. Pörssisäätiötä on kuultu lainsäädännön muuttamista valmisteltaessa, Pörssisäätiö on osallistunut valtiovarainministeriön järjestämään kuulemistilaisuuteen ja toimittanut ministeriölle lausuntoja.

Sijoituspalvelulaki / Riippumattoman sijoitusneuvonnan kansallinen lisäsääntely

Pörssisäätiö pitää asianmukaisina oikeusministeriön, Kilpailu- ja kuluttajaviraston, Osakesäästäjien Keskusliiton ja Kuluttajaliiton esiintuomia näkökohtia liittyen ”riippumaton sijoitusneuvonta” -käsitteen käyttöön silloin kun palveluntarjoaja todellisuudessa edistää omien tuotteidensa tai palveluidensa myyntiä. Toisaalta Pörssisäätiö ymmärtää myös Finanssivalvonnan esittämän näkökohdan, jonka mukaan Suomen markkinoilla riippumattoman neuvonnan tarjoaminen voi jäädä marginaaliseksi, mikäli suuret toimijat eivät sitä tarjoa. Tässä on kuitenkin hyvä verrata tarkemmin Ruotsin kokemuksiin, Ruotsissa tämä lisäsääntely on kuitenkin nähty tarpeelliseksi. Pörssisäätiö kannattaa lisäsääntelyä myös Suomessa. Hallituksen esityksessä tätä ei kuitenkaan esitetä.

Pörssisäätiö pitää läpinäkyvyyttä ensiarvoisen tärkeänä. Asiakkaan tulee saada tieto taustalla olevista (taloudellisista) kytköksistä. On epäloogista ja sijoittajien kannalta harhaanjohtavaa kutsua riippumattomaksi neuvontaa, jossa tarjotaan omia tuotteita. Pörssisäätiön näkemys on, että riippumaton neuvonta –käsitettä ei tule käyttää silloin kun toimija edistää omaa taloudellista etuaan eli saman yrityksen tai konsernin tuotteiden tai palveluiden myyntiä.

Mikäli sääntely toteutetaan hallituksen esitykseen kirjatussa muodossa, Pörssisäätiö pitäisi hyvänä, jos Talousvaliokunta erityisesti vaatisi, että riippumatonta sijoitusneuvontaa seurattaisiin ja mikäli väärinkäsityksiä ja ongelmatilanteita syntyy, lainsäädäntöä muutettaisiin.

Sijoituspalvelulain osittaispoikkeussäännöksen sijoittajansuojaa koskevat säännökset - kaikille toimijoille ammattitaitovaatimukset ja kannustinsäätely, ei kahdentasoista sääntelyä

Hallituksen esityksen mukaan myönnettäisiin artiklan sallima poikkeus. Pörssisäätiö vastustaa esitystä.

MIFID II 3. artiklan osittaispoikkeussäännöstä ei tule ottaa käyttöön esitetystä laajuudesta, koska kyseinen poikkeus ei sisällä riittäviä sijoittajansuojasäännöksiä. Julkisuudessa on ollut useita tapauksia, joissa Finanssivalvonta on kiinnittänyt huomiota sijoitusneuvonnan ongelmiin. Pörssisäätiö pitää huolestuttavana sitä, että markkinoilla olisi jatkossa eri tavoin säädeltyjä toimijoita. Sijoittajansuojasyistä kaikkia palveluntarjoajia pitäisi koskea ammattitaitovaatimukset ja kannustinsäätely. Hallituksen esityksen mukaan on syytä seurata markkinoiden kehitystä ja arvioitava kyseisen uuden poikkeussääntelyn vaikutuksia. Pörssisäätiön näkemys on, että sijoitusneuvonnan vakavista ongelmista on jo saatu useita esimerkkejä, eikä nyt pidä jäädä odottamaan useampia epäonnistumisia.

Joukkorahoituslaki / toimilupavaatimus ja joukkorahoitus osana pääomamarkkinoiden sääntelykehikkoa

Pörssisäätiö kannattaa MIFID II:n mukaista toimilupavaatimusta myös joukkorahoitustoimijoille kuten sääntely edellyttää. Toimiluvan vaatiminen parantaa sijoittajansuojaa sekä tuo neutraalin ja selkeän toimintaympäristön. Pörssisäätiö pitää toimijoiden kannalta erittäin huonona lainsäädännön jatkuvia muutoksia, mutta kannattaa silti esitettyä toimilupavaatimusta.

Jatkossa joukkorahoituksen sääntelyä tulisi sitoa selkeämmin arvopaperimarkkinoiden sääntelyyn niin että nämä yhdessä muodostavat yrityksen kasvun rahoituksen kannalta selkeän ja johdonmukaisen kokonaisuuden ja jatkumon. Erityisesti joukkorahoituksen jälkimarkkinoiden eli listaamattomien yritysten osakkeiden aktiivisen kaupankäynnin sääntelyä tulisi selkiyttää. Pörssisäätiön näkemyksen mukaan kyseessä on monenkeskinen kaupankäynti.

Sari Lounasmeri
toimitusjohtaja
Pörssisäätiö